

SREDNJA ELEKTRO RAČUNALNIŠKA ŠOLA MARIBRO (SERŠ)

MOJ KRAJ- NEGOVA Z OKOLICO

Predmet: družboslovje

KAZALO

1.....NASLOVNICA

2.....	KAZALO
3.....	UVOD
4.....	JEDRO
4.....	KJE LEŽI NEGOVA
5.....	RELIEF, VODOVJA
6.....	PRST
7.....	FUNKCIJE NASELJA NEGOVA
8.....	SIMBOLNA TOPOGRAFIJA NASELJA NEGOVA , NEGOVSKI GRAD
9.....	PRANGER , MARIJINA CERKEV
10.....	KRAJINSKI PARK NEGOVA IN NEGOVSKO JEZERO
11.....	TORIZEM , GOSPODARSTVO , PREBIVALSTVO
12.....	PODNEBJE
13.....	ZNANI NEGOVŠČANI
14.....	ZAKLJUČEK

UVOD

Pri učni uri družboslovja (geografija) smo začeli spoznavat pokrajine in na podlagi tega smo dobili nalogo, da moramo izdelat referat o svojem kraju v katerem živimo in jas bom v referatu predstavljal moj domači kraj to je NEGOVA . Upam , da bom se zelo veliko naučil in kaj več izvedel o mojem kraju .

JEDRO

KJE LEŽI NEGOVA ?

Je sedež istoimenske krajevne skupnosti, ki spada v občino Gornja Radgona. Krajevna skupnost obsega osem naselij, ki ležijo v treh različnih reliefno-geografskih enotah. Od jugozahoda proti severovzhodu, si sledijo naslednja naselja: Kunova, Negova, Lokavci, ki ležijo na desni strani reke Ščavnice in spadajo v osrednje Slovenske gorice, v večjem obsegu na dnu Ščavniške doline ležijo Radvenci, Ivanjševci ob Ščavnici in Gornji Ivanjci, med tem ko Ivanjševski Vrh in Rodmošci ležijo na južnem delu Radgonskih Goric. Tako se na tem prostoru stikajo tri mikro-geografske enote, ki so del večje regije, imenovane Slovenske gorice.

SLIKA 1 : ZEMLJEVID

RELIEF

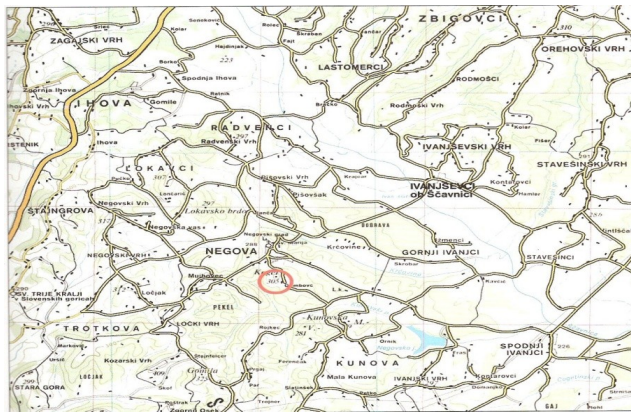
Negova je razloženo naselje z gručastim jedrom, ki leži na terasi nad Ščavniško dolino in južno od ceste Gornja Radgona – Maribor. Leži na slemenskem pomolu, ob potoku Krčovini, desnem pritoku reke Ščavnice. Na območju Negove se nadmorska višina dviga od približno 216 metrov in ob reki Ščavnici do 317 metrov v Negovskem Vrhu. Zaradi slabo odpornih, vodeno propustnih in plazenju podvrženih tal je prehod z dna v pobočje zbrisan. Rečne terase, značilne za prodnata nižavja, so tukaj le redkost in so se ohranile zlasti na desni strani reke Ščavnice, medtem ko so se na levih pobočjih znižane ali celo izpodjedene. Najlepše je ohranjena nizka terasa, kjer so ugodne kmetijske površine.

VODOVJA

V naselju Negova je kot hidrološki element najbolj pomembna reka Ščavnica, ki je bila dokončno meliorirana šele v osemdesetih letih, prinesla pa je tudi nekatere sporne učinke na okolje. V njo se v srednjem delu Ščavniške doline izlivajo manjši potoki, med katerimi je največji Krčovina. Naselje Negova je neenakomerno namočeno. Dna dolin so večkrat poplavljene. Deževnica in snežnica povečini odtekata površinsko v doline in grape. Tako vrhovi slemen ostajajo brez vode, kar je v preteklosti povzročalo, da so ljudje bili odvisni od vode iz doline. Rečni vodostaj zelo močno niha in povzroča ob večjih nalivih in kopnenju snega celo manjše poplave, v času poletnih suš pa voda v nekaterih strugah celo presahne. Vode imajo pretežno snežno-dežni rečni režim, kar pomeni da imajo dvakrat letno visoko vodo. Prvi višek je spomladi (marec), ko se tali sneg in je kar precej dežja, drugi ob jesenskih padavinah (november). Reka Ščavnica po melioraciji več ne poplavlja, oziroma poplavi bližnje travnike in njive le redko v manjšem obsegu. Namesto nekdanje vijugaste rečne struge, kakršno vidimo danes samo še od izvira v bližini Zgornje Velke do Spodnje Ščavnice, so uredili novo strugo, obdano z zaščitnimi nasipi. Na ta način voda dosti hitreje odteka, možnost poplavljanja je manjša. Tam, kjer so včasih bili mokrotni travniki, so danes dokaj rodovitna polja.

PRSTI

Na nastanek in lastnosti prsti je najpomembneje vplivala matična podlaga oziroma kamnina, na kateri so se prsti razvile. Ne smemo izvesti tudi ostalih naravnih dejavnikov (relief) in človekovega delovanja, ki so prav tako sooblikovali razvoj prsti. Na pobočjih se pojavljata rjava karbonatno-lapornata prst, primerna za gojenje vinske trte ter kisljava prst, ki vsebuje več silikatnih primesi. Na ilovnatih terasah doline reke Ščavnice so pobočni psevdogleji, ki so samo površinsko dobro zračni, medtem ko so globlje vlažni in zbiti. Na holocenski ravnici ob Ščavnici so ravninski psevdogleji, srednje in močno oglejene prsti, spomladi so dolgo mokre in hladne, zakisane ter porasle s kisloljubno travo. Sicer so te prsti dobro oskrbljene s kalijem, kalcijem in fosforjem, ampak slaba zračnost in velika vlažnost otežujeta kmetijsko obdelavo tal. V Ščavniški dolini so se po melioraciji, apnenju in globokem oranju oblikovale antropogene hidromeliorirane prsti, ki so dokaj rodovitne in primerne za kmetijsko izrabo. Tudi na pobočjih so nastale antropogene prsti zaradi intenzivne obdelave tal ter stalnega gnojenja.

SLIKA 2: ZEMLJEVID

FUNKCIJE NASELJA NEGOVA

Glede na položaj samega kraja ima naselje Negova funkcijo sekundarnega lokalnega centra naselja. Gre za lokalno oskrbno središče, v katero so se naselile določene oskrbne in storitvene oziroma centralne dejavnosti za prebivalce naselja in okolice. V naselju Negova so nameščene predvsem centralne dejavnosti, na primer trgovina z živili, osnovna šola, vrtec, telovadnico, župnišče, krajevni urad, cerkev, gasilski dom ter dve gostilni («Kava bar Graščak», »Kava bar Klavdija«). V naselju Negova sta se izoblikovali dve funkcijski zgostitveni območji. Prvo se je izoblikovalo v središču naselja. Dnevno oskrbo omogoča trgovina. Med javnimi zavodi oz. upravo, ki so zastopani v središču naselja pa spada krajevni urad. V središču naselja se nahajajo tudi vrtec, telovadnica ter župnišče. Šolstvo je v družabnem življenju vse od uvedbe prvih šol imelo pomembno vlogo in je bilo eden ključnih generatorjev družbenega in tudi narodnostnega življenja. Čeprav je danes na voljo veliko več poti do informacij in znanja kot v preteklosti, pa so šole še zmeraj tiste vzgojno-izobraževalne točke, v katerih kakovosti naselje vidi enega pomembnih temeljev svojega nadaljnega razvoja. Drugo funkcijsko zgostitveno območje pa je jugozahodno od središča naselja tam se nahaja gasilski. Naselje Negova torej prebivalcem naselja in njegovega zaledja zagotavlja možnosti za vsakodnevno oskrbo, osnovno izobraževanje, informiranje in druženje. Te centralne dejavnosti se strnjeno nahajajo v središču starega dela naselja in vsaka od njih predstavlja svoj pomen oziroma vlogo. Njihov namen je povezovanje ljudi oziroma ustvarjanje komunikacijskih odnosov med prebivalci naselja ter zaledja.

SIMBOLNA TOPOGRAFIJA NASELJA NEGOVA

V ustroju naselja lahko izberemo območja, kjer se nahaja več objektov posebnega pomena (ki imajo v življenju skupnosti poseben pomen). Običajno so ti objekti skoncentrirani v središču naselja. Gre za sakralne objekte (cerkev in kapelice), spomenike, objekte, ki so za funkcioniranje naselja pomembni (šola, cerkev, upravna zgradba). Simbolna topografija pomeni diferenciacijo prostora na bolj pomemben in manj pomemben del naselja. V naselju Negova po številčnosti izstopajo predvsem sakralni objekti.

Objekti, ki imajo v naselju Negova velik simbolni pomen so: Negovski grad

Eden izmed najpomembnejših kulturnih spomenikov ne samo v kraju Negova, ampak tudi v Slovenskih goricah je grad.

Slika 3: Grad Negova

Pranger

Ta pranger leži poleg negovske cerkve ter poleg negovskega gradu .

Slika 5: Pranger

Marijina Cerkev

Negova je znana po Marijini cerkv. Pred cerkvijo stoji na baročnem podstavku kip Karla Baromejskega.. Glavni oltar je posvečen Devici Mariji. Žegnanje ali Patrocinij je 8. Septembra na praznik Marijinega rojstva. Na cerkvi je tudi spominska plošča Mateja Slekovca.

Slika 6: Cerkev

KRAJINSKI PARK NEGOVA IN NEGOVSKO JEZERO

Je zavarovan kot krajinski park. Okolica njegovega rojstnega kraja pa izstopa po svojih naravnih in kulturnih vrednotah. Krajinski park obsega 177 ha.

Negovsko jezero je eno izmed enajstih grajskih ribnikov. V njem raste vodni orešek in beli lokvanj. Globina jezera je od 1,5-3 m. Največja globina pa je ob nasipu, tudi do 5m. Pod jezero stoji mogočen Sitarjev mlin. Nad jezero stoji hiša pokojnega Ivana Krambergerja, zraven po spomenik z napisom *V spomin dobrotniku iz Negove*. Negovsko jezero je zajezitveno jezero v osrčju Slovenskih goric, nekoliko vstran od ceste Negova - Spodnji Ivanjci.

SLIKA 7 : JEZERO

SLIKA 8 : JEZERO

TURIZEM

Ena izmed izjemnih priložnosti za razvoj turizma na podeželju predstavlja prav območje Negove, kjer sta mirna in ohranjena narava ter bogata kulturna dediščina. Vse te dejavnosti oblikujejo zanimivo turistično ponudbo. Grajski kompleks Negova predstavlja pomemben del naravne in kulturne dediščine kraja in širšega zaledja Negove. Zapisi gradu Negova so danes eden izmed najbolj atraktivnih gradov v Sloveniji. Območje Negove pa ponuja tudi priložnosti za naraven turistični razvoj. Eden izmed najmočnejših adutov v tem območju so vsekakor slatinski vrelci. Malo je dežel in območji, ki bi se lahko pohvalile s tolikšnim številom vrelcev kot jih premore območje Negove. Tako nas Negovska pot med vrelci popelje skozi bogastvo naravnega izročila.

GOSPODARSTVO:

V naselju Negova ni večjih zaposlitvenih možnosti, saj na tem območju ni večjih proizvodnih obratov. Zaradi tega so kar tri četrtine vsega aktivnega prebivalstva zaposlene zunaj kraja bivanja in se dnevno vozijo na delo v bližnje zaposlitvene centre (Gornja Radgona, Lenart, Maribor, Murska Sobota.....).. Aktivno prebivalstvo ki je zaposleno v svojem kraju bivanja, se ukvarja. Ločimo aktivno in neaktivno prebivalstvo. Pod aktivno prebivalstvo običajno uvrščamo tiste, ki so zaposleni oziroma upravljajo delo za plačilo. Mednje sodijo tudi kmetje. Med neaktivno prebivalstvo običajno uvrščamo ljudi z lastnimi dohodki (npr. upokojenci) in vzdrževano prebivalstvo (npr. študentje, učence, majhne otroke).

PREBIVALSTVO

Prebivalstvo je zelo majhno , ker je tudi kraj zelo majhen. Vse skupaj jih je 329 , ampak prebivalci Negove so zelo zadovoljni s svojim krajem kjer živijo , ker je res zelo lep kraj in so zelo navezani na njega .

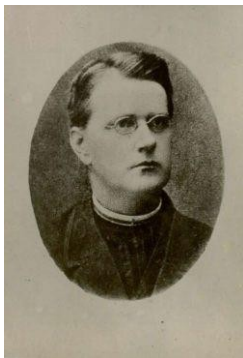
PODNEBJE

Podnebje je panonsko celinsko. Srednja temperatura je med 8,7°C in 9,9°C . Najtoplejši mesec je junij, takrat se mesečne temperature gibljejo med 18°C in 20°C . Najnižje temperature povprečno zabeležimo v mesecu januarja, ko se spustijo tja med -2°C do 0°C. Ponoči se kopiči hladen zrak, predvsem zaradi učinka majhnega strmca in zaprtosti v dolinah. Učinek sončnega obsevanja je v teh predelih pogosto manjši zaradi megle. Tako imajo območja v dolinah v povprečju nižje temperature kot sosednja območja in vrhovi. Zelo pogost je temperaturni obrat, posebej spomladi, ki povzroča pozebe, predvsem na dnu dolin in kotanj. Nad dnem dolin pa je oblikovan poseben termalni pas, na katerem so pozebe redkejše. Zato so prisojna pobočja zasajena s vinsko trto in s sadnimi drevesi. V povprečju pade letno med 900 in 1000 milimetrov padavin. Vendar se ta razpon lahko med posameznimi leti zelo poveča.

ZNANI NEGOVČANI

SLIKA 9: Ivan Kramberger, dobrotnik in politik

SLIKA 10: Matej Slekovec, duhovnik in zgodovinar

SLIKA 11: dr. Anton Trstenjak, teolog, filozof, psiholog, antropolog

ZAKLJUČEK

Nikoli niso pomembne samo lovorike preteklosti, pomembno je tudi to, kako zna na njih vsak kraj, vsak prebivalec kraja graditi naprej. To pravim tako zato, ker naš kraj je res čudovit z čudovitimi znamenitostmi, ker držimo skupaj in si pomagamo in delamo svoj kraj vedno na boljše in nam krajanom je zelo všeč, da je naš domači kraj postal turistična točka. V tej nalogi, sem se veliko več naučil o mojem kraju in bilo mi je v veselje raziskovat moj domači kraj.

VIRI

1. <http://sl.wikipedia.org/wiki/Negova>